

**Politechnika
Warszawska**

Wydział Zarządzania

www.wz.pw.edu.pl

**Politechnika
Warszawska**

Wydział Zarządzania

Kierunek - Zarządzanie

Studia licencjackie - I stopień: licencjat

Studia magisterskie - II stopień: magister

Kierunek – Inżynieria Zarządzania

Studia inżynierskie - I stopień: inżynier

Studia magisterskie - II stopień: magister

Kierunek – Zarządzanie bezpieczeństwem infrastruktury krytycznej

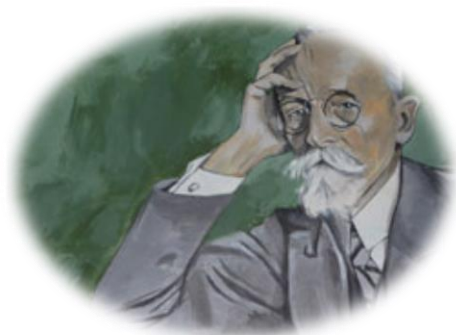
Studia inżynierskie - I stopień: inżynier

Studia magisterskie - II stopień: magister inżynier

Tradycja od 1919 roku

Profesor Karol Adamiecki pracował w Politechnice Warszawskiej od 1919 r., był w 1922 r. twórcą i do śmierci w 1933 r. kierownikiem Katedry Zasad Organizacji Pracy i Przedsiębiorstw Przemysłowych na Wydziale Mechanicznym.

Kontynuatorem działalności Katedry był Oddział Inżynieryjno-Ekonomiczny powołany w 1953 r. na Wydziale Mechanicznym Technologicznym (dziś Inżynierii Produkcji), kierowany przez prof. Seweryna Chajtmana.

W owym czasie decyzją władz państwowych pięciu uczelniom powierzono kształcenie inżynierów organizatorów przemysłu w zakresie, który dziś nazywa się kierunkiem *Zarządzanie i inżynieria produkcji*.

Tradycja od 1919 roku

W 1970 r. z połączenia Oddziału I-E z Katedrą Ekonomiki i Organizacji Produkcji (kierowaną przez prof. Zygmunta Zbichorskiego) z Wydziału Mechaniki Precyzyjnej (dziś Mechatroniki) powstał Instytut Organizacji Zarządzania, przemianowany w 1985 r. na Instytut Organizacji Systemów Produkcyjnych, którym kolejno kierowali: prof. Stanisław Lis, dr Marek Siudak i prof. Tadeusz Krupa.

Co roku przyznawana jest Nagroda Naukowa im. Marka Siudaka.

W 2008 r. na bazie tego Instytutu utworzono Wydział Zarządzania, jego dziekanami byli kolejno:

- prof. dr hab. inż. Tadeusz Krupa,
- dr hab. inż. Janusz Zawiła-Niedźwiecki,
- prof. dr hab. inż. Wiesław Kotarba,
- dr hab. inż. Jarosław Domański (obecnie)

PROF. STANISŁAW LIS
Doktor inżynierski (1954), inżynier (1954-1960),
Doktor (1960), inżynier (1960-1965), inżynier (1965-1968).

PROF. ZBIGNIEW ZBICHORSKI (1914-2001)
Doktor (1940), inżynier (1940-1945), inżynier (1945-1950),
Doktor (1950), inżynier (1950-1955), inżynier (1955-1960).

DR. MAREK SIUDAK (1947-2000)
Doktor (1965), inżynier (1965-1970), inżynier (1970-1975),
Doktor (1975), inżynier (1975-1980), inżynier (1980-1985).

Współczesność

Wydziałem kierują:

- dr hab. inż. Jarosław Domański - dziekan
- dr hab. inż. Anna Kosieradzka – prodziekan ds. nauki
- dr inż. Agata Lamparska – prodziekan ds. studiów
- dr hab. inż. Eryk Głodziński – prodziekan ds. ogólnych
- dr inż. Grzegorz Kunikowski – prodziekan ds. studenckich

**Wydział
Zarządzania**

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

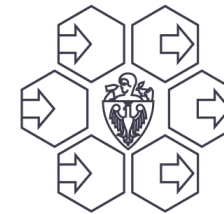
Współczesność

Struktura Wydziału:

- Katedra Finansów i Systemów Finansowych
- Katedra Innowacyjności i Przedsiębiorczości
- Katedra Procesów Zarządzania
- Katedra Systemów Zarządzania

Kierunki kształcenia:

- Inżynieria Zarządzania (inżynier + magister)
- Zarządzanie Bezpieczeństwem Infrastruktury Krytycznej (inżynier + magister)
- Zarządzanie (licencjat + magister)

**Wydział
Zarządzania**

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Istota zarządzania

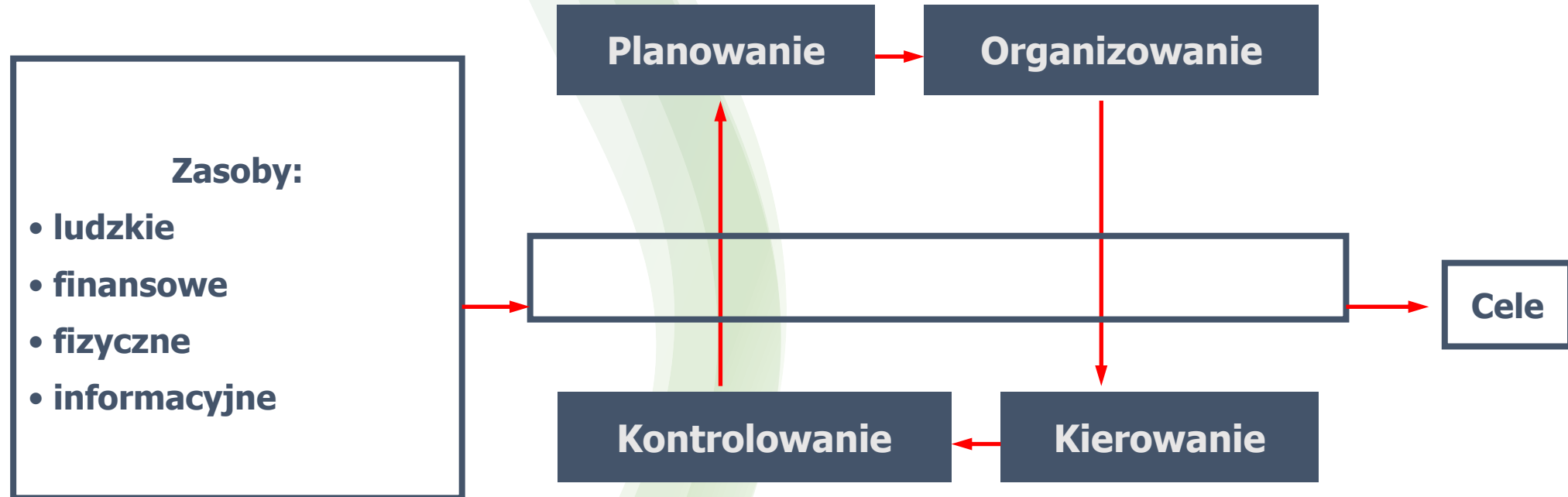
- **Zarządzanie – zestaw działań (obejmujący: planowanie i podejmowanie decyzji, organizowanie, przewodzenie - tj. kierowanie ludźmi - oraz kontrolowanie) skierowanych na zasoby organizacji (ludzkie, finansowe, rzeczowe i informacyjne) i wykonywanych z zamiarem osiągnięcia celów organizacji w sposób skuteczny i sprawny.**
Griffin R. W., Podstawy zarządzania organizacjami, PWN, Warszawa 2005
- **Zarządzanie - uporządkowany zbiór instrumentów, reguł i procedur zarządzania oraz aparat zarządzający organizacją, powiązany z jej otoczeniem. Zarządzanie to regulowanie systemu/układu.**
- **Organizowanie (zwłaszcza inżynierskie) a zarządzanie.**
- **Zarządzanie = organizowanie, sterowanie, panowanie ...**

**Wydział
Zarządzania**

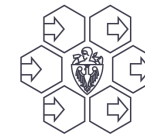
POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Istota zarządzania

Istota zarządzania

- **Nauki empiryczne**
- **Analogia z biologią**
- **Skrzynka narzędziowa menedżera**
- **Zasada „nic nowego”**

„Ironia życia leży w tym, że żyje się je do przodu, a rozumie je do tyłu”

Soren Kierkegaard "O pojęciu ironii z nieustającym odniesieniem do Sokratesa"

Istota zarządzania

Trzy aksjomatyczne prawa zarządzania:

- **prawo podziału**
- **prawo koncentracji**
- **prawo harmonii**

Istota zarządzania

Prawo podziału

Ograniczając zakres działalności i rozkładając ją na czynności najprostsze, zwiększamy skutek użyteczny pracy. Tak pod względem ilości, jak i jakości.

Z. Rytel „Nauka organizacji i kierownictwa” Przegląd Organizacji 12/1934

Prawo harmonii (doboru i współdziałania)

Aby osiągnąć sprawność wzorcową pod względem ekonomicznym, trzeba dobierać organy zgodnie z ich charakterystycznymi wykresami i następnie trzeba, aby te organy działały w ścisłym ze sobą związku, tak aby każda czynność odbyła się w swoim czasie.

K. Adamiecki „Harmonizacja jako jedna z głównych podstaw organizacji naukowej” Przegląd Techniczny 49/1924

Prawo koncentracji

Przy wykonywaniu jednorodnych funkcji przez te same organy lub grupy organów najlepiej do tych funkcji przystosowanych osiągamy oszczędność wysiłku i zaangażowanych środków produkcji.

Z. Rytel „Nauka organizacji i kierownictwa” Przegląd Organizacji 12/1934

**Wydział
Zarządzania**

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Podójście organizatorskie

dwa podejścia organizatorskie w zarządzaniu:

- **podejście diagnostyczne**
- **podejście prognostyczne**

Podójście organizatorskie

podójście diagnostyczne (*bottom-up*)

- pytania analizy organizatorskiej:
Co? Gdzie? Kiedy? Kto? Jak?
Dlaczego?
- wynikiem jest doskonalenie na zasadzie:
eliminacja
łączenie/dzielenie
zmiana kolejności/miejsca/osoby
itp.

Jerzy Trzcieniecki „Diagnostyczne oraz prognostyczne projektowanie organizatorskie” Przegląd Organizacji 7/1970

**Wydział
Zarządzania**

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Podejście organizatorskie

podejście prognostyczne (*top-down*)

- **projektowanie:**
cel – wyjście (produkt/usługa) – proces – wejście –
środowisko (otoczenie/kontekst) – elementy
- **wynikiem jest zupełnie nowe rozwiązanie**

*Jerzy Trzcieniecki „Diagnostyczne oraz prognostyczne projektowanie organizatorskie”
Przeгляд Organizacji 7/1970*

**Wydział
Zarządzania**

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Historia naukowego zarządzania i rola inżynierów w jego powstaniu

**Wydział
Zarządzania**
POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Historia naukowego zarządzania

Starożytność – łatwo się domyślić patrząc na np. piramidy

Adam Smith (1723-1790) - myśliciel szkocki, filozof, ekonomista

- *„Teoria uczuć moralnych”* – z czego bierze się rozróżnianie czynów moralnie dobrych od złych
- *„Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów”* – jakie instytucjonalne systemy dają społeczeństwu zamożność, a jakie zacołanie i nędzę
- Indywidualna wolność, dobry wymiar sprawiedliwości, silna konkurencja, rozbijanie monopolu, ograniczona władza
- postulował podział procesu pracy i przez to zwiększenie wydajności

Historia naukowego zarządzania

Charles Babbage (1792-1871), matematyk, „ojciec informatyki”, konstruktor mechanicznego kalkulatora, twórca tablic trygonometrycznych

- **zajmował się m.in. organizacją pracy w fabrykach. Był przekonany, że zastosowanie nauk ścisłych do procesów pracy jednocześnie zwiększyłoby ich wydajność i obniżyło koszty. Uważał, że każda operacja przemysłowa powinna być analizowana dla wyodrębnienia różnych zaangażowanych w niej umiejętności. Następnie należałoby wyszkolić robotnika w określonej czynności i powierzyć mu odpowiedzialność tylko za tę czynność całej operacji, ale nie za całość zadania. W ten sposób można by ograniczyć kosztowne szkolenie, a ciągłe powtarzanie czynności zwiększałoby wprawę i wydajność robotników.**

Historia naukowego zarządzania

Decydującym impulsem rozwoju zarządzania była rewolucja przemysłowa XIX.

Do lat 20. XX w. ukształtowały się 3 szkoły:

- inżynierska (przemysłowa),
- uniwersalistyczna (administracyjna),
- humanistyczna,

kolejne kształtowały się po II wojnie światowej

Historia naukowego zarządzania

Nurt przemysłowy

Federick W. Taylor (1856-1915), inżynier – postulował:

- **Naukowe ustalanie najlepszej metody wykonywania każdego zadania**
- **Naukowy dobór pracowników, aby można było każdemu z nich przydzielić tę pracę, do której najbardziej się nadaje**
- **Naukowe wykszolenie i doskonalenie pracownika**
- **Naukowe zasady bezpośredniej współpracy kierownictwa z robotnikami.**

Historia naukowego zarządzania

Nurt przemysłowy

Henry L. Gantt (1861-1919), inżynier, współpracował z F. Taylorem, wprowadził:

- **premie,**
- **publiczne przedstawianie wyników pracy każdego pracownika ,**
- **system graficznego przedstawiania programów produkcji (harmonogramy Gantta)**

Historia naukowego zarządzania

Nurt przemysłowy

Lilian (psycholog 1878-1972) i Frank (inżynier 1868-1924) Gilbrethowie

- **badali problematykę zmęczenia i ruchów, zasady ruchów, obszar ruchów, systematyka ruchów elementarnych**
- **systemy motywacyjne**
- **trójpozycyjny plan awansów, tzn. pracownik powinien nie tylko wykonywać swoją pracę, ale jednocześnie przygotowywać się do awansu i szkolić na swoje miejsce następcę**

Historia naukowego zarządzania

Nurt przemysłowy

Henry Ford (1863-1947), inżynier - wprowadził produkcję taśmową (masową produkcję) i wprowadził sieć usług naprawczych

Historia naukowego zarządzania

Nurt przemysłowy

Henry Louis Le Châtelier (1850-1936) - profesor chemii Szkoły Górniczej i Uniwersytetu w Paryżu

- **zasada przekory (homeostaza) - każdy układ znajdujący się w stanie równowagi, który poddany jest działaniu czynnika zewnętrznego, zaczyna przeciwdziałać zmianom przez niego powodowanym**
- **cykl organizacyjny: cele, warunki realizacji, zgromadzenie środków, realizacji, ocena wyników**

Historia naukowego zarządzania

Nurt przemysłowy

Karol Adamiecki (1866-1933), inżynier - profesor Politechniki Warszawskiej, współtwórca systemu racjonalizacji procesu produkcji

- **zasada harmonizacji: harmonia doboru, harmonia współdziałania, harmonia duchowa**
- **„Istnieje zawsze pewna ściśle określona granica wydajności, przy której koszt na jednostkę produkcji jest najmniejszy”**

Historia naukowego zarządzania

Nurt uniwersalistyczny

Henri Fayol (1841-1925), inżynier

- Zajmował się badaniem procesów kierowania, twierdził, że kierowanie jest umiejętnością i można się go nauczyć.
- Wyróżnił 5 funkcji zarządzania:
  - Organizowanie,
  - Planowanie,
  - Rozkazywanie,
  - Kontrolowanie,
  - Koordynowanie.

Historia naukowego zarządzania

Nurt uniwersalistyczny

Henri Fayol 14 zasad zarządzania

1. Podział pracy
2. Autorytet
3. Dyscyplina
4. Jedność rozkazodawstwa
5. Jednolitość kierownictwa
6. Podporządkowanie interesów osobistych interesom ogółu
7. Właściwe wynagrodzenie
8. Centralizacja
9. Hierarchia
10. Ład
11. Stałość personelu
12. Ludzkie postępowanie z robotnikami
13. Inicjatywa
14. Zgranie personelu

Historia naukowego zarządzania

Nurt uniwersalistyczny

Harrington Emerson (1852-1931) inżynier

12 zasad wydajności:

1. Jasno określony cel
2. Zdrowy rozsądek
3. Fachowa rada
4. Dyscyplina i przykład
5. Uczciwe postępowanie
6. Niezawodne, szybkie, dokładne i parametryczne sprawozdania
7. Czas działania
8. Wzorce i normy
9. Przystosowanie warunków
10. Wzorcowe metody pracy
11. Instrukcje pisemne
12. Nagroda za wydajność

Historia naukowego zarządzania

Nurt uniwersalistyczny

Mary Parker Follet (1868-1933), socjolog

- Uważała, że zarządzanie to „sztuka osiągnięcia celów za pośrednictwem innych ludzi”.
- Zajmowała się stosunkami międzyludzkimi, wierzyła w moc grupy.
- Badała jak otoczenie zewnętrzne wpływa na to, co dzieje się wewnątrz przedsiębiorstwa.

Historia naukowego zarządzania

Nurt administracyjny (uniwersalistyczny)

Max Weber (1864-1920), socjolog

„żelazna klatka racjonalności”

Autor koncepcji idealnej biurokracji, o cechach:

- **Wyraźny podział pracy,**
- **Ustalony zestaw zasad działania,**
- **Hierarchiczna struktura,**
- **Bezstronne zarządzanie,**
- **Zatrudnianie i awansowanie wg kryterium wiedzy fachowej.**

Historia naukowego zarządzania

Nurt uniwersalistyczny

Zygmunt Rytel (1880 - 1947)

Generalnie uważał, że aktywność każdego kierownika powinna być skoncentrowana na likwidacji strat z wyjątkiem tych, których uniknąć się nie da. Dzięki temu możliwe będzie osiągnięcie wyniku idealnego przy danym zasobie energii lub też zmniejszonej do minimum ilości energii zużytej.

Historia naukowego zarządzania

Nurt behawioralny

Elton Mayo (1880-1949), psycholog

- badał jak ważne są stosunki kształtujące się w czasie pracy
- twierdził, że organizacja to człowiek oraz jego problemy i one są najważniejsze.

Historia naukowego zarządzania

Nurt behawioralny

Elton Mayo - wnioski z badań w Hawthorne:

1. Praca ludzka jest działalnością zespołową
2. Ludzie przywiązują dużą wagę do stosunków międzyludzkich
3. Poprawne stosunki z innymi powodują psychiczne zadowolenie
4. Pracownik pracuje lepiej, uważając, że kierownictwo dba o jego dobrobyt
5. W grupach obowiązują nieformalne normy zachowań i normy grupowej wydajności
6. Przynależność do małych grup nieformalnych jest wyżej ceniona niż cele organizacji
7. Kierownictwo powinno sprzyjać wewnętrznej integracji
8. Zachęty materialne, choć ważne, nie wpływają w stopniu znaczącym na wydajność pracy.

Historia naukowego zarządzania

Nurt behawioralny

Hugo Munsterberg (1883-1916), psycholog

Zbadał, że wydajność można podnieść przez:

- **dobór najodpowiedniejszej osoby,**
- **stwarzanie najlepszych warunków psychologicznych do wykonania danej pracy,**
- **motywowanie.**

Historia naukowego zarządzania

Nurt behawioralny

Duglas Mc Greror (1906-1964), psycholog

Opracował „teorię X” i „teorię Y”- opozycyjne modele pracownika.

Teoria X: Człowiek nie lubi pracować i unika pracy, Do wysiłku może być tylko zmuszony karami, Jest pasywny i trzeba mu mówić, co ma robić, Niechętnie przyjmuje odpowiedzialność.

Teoria Y: Człowiek uważa pracę za coś naturalnego, Motywuje go satysfakcja, Nagrody za inicjatywę sprawiają, że angażuje się w osiągnięcie celów, Przyjmuje i dąży do odpowiedzialności.

Historia naukowego zarządzania

Nurt behawioralny

Stanisław Bieńkowski (1882-1958) inżynier, współtwórca SGH

Racjonalna organizacja opiera się na trzech, wzajemnie powiązanych zasadach:

- **Prawo rozgraniczenia kompetencji**
- **Prawo wyjątku**
- **Prawo najkrótszej drogi**

Historia naukowego zarządzania

Nurt ilościowy (po 1945 r.)

- **Badania operacyjne, które ostatecznie zasiliły teorię zarządzania w zmatematyzowane narzędzia podejmowania decyzji.**
- **Teoria decyzji (matematyczna, psychologiczna, socjologiczna)**

Historia naukowego zarządzania

Nurt systemowy

- Synergia - wzrost wydajności dzięki współdziałaniu
- Systemy otwarte i zamknięte
- Granice systemu
- Przepływ np. materiałów, informacji, energii
- Sprzężenie zwrotne - klucz do doskonalenia systemów.

Współczesne trendy w zarządzaniu

**Wydział
Zarządzania**
POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Współczesne trendy w zarządzaniu

Podejście, tj. nastawienie	Koncepcje zarządzania zorientowane	Koncepcje zarządzania zorientowane	Koncepcje zarządzania zorientowane
na proces zarządzania organizacją	prorynkowo	projakościowo i na wartość	procesowo
	na wyniki i sprawność	projektowo	na logistykę
	na reengineering i outsourcing	na społeczną odpowiedzialność, etykę, zaufanie	na wiedzę, kompetencje, kapitał intelektualny, talenty
	na wczesne ostrzeżenie	na okazje	na infonomikę
na zmiany organizacyjne	na zmiany radykalne	na zmiany systematyczne	na ryzyko
	na benchmarking	na innowacje	
na formy organizacji	na organizację uczącą się, inteligentną, zwinną	na organizację sieciową	na organizację wirtualną

Podejście tj. nastawienie	Koncepcje zarządzania zorientowane
tradycyjne	systemowo
	zasobowo
	na czas i indywidualną energię

Współczesne trendy w zarządzaniu

- **Podjęcie zasobowe *versus* procesowe *versus* projektowe (statyczność *versus* dynamika *versus* zmienność/niepowtarzalność)**
- **Zarządzanie macierzowe**
- **Skracanie horyzontu strategicznego**
- **Nauki o zarządzaniu w dziedzinie nauk społecznych (ekonomicznych) a nauki o zarządzaniu w dziedzinie nauk humanistycznych**
- **Problemy z pomiarem skuteczności i sprawności (efektywności)**
- **Rosnące ryzyko jako wyraz cywilizacyjnej zmienności**

Współczesne trendy w zarządzaniu

- **Zmiana, zmiana i jeszcze raz zmiana**
- **Żartobliwe powiedzenie, przypisywane to Druckerowi, to Senece, że nie ma nic trwalszego niż zmiana, powinno stać się przesłaniem współczesnych społeczeństw w obliczu coraz szybciej dokonujących się przemian i zjawisk postępu technicznego**
- **Szczególne znaczenie koncepcji zarządzania projektowego**
- **Rosnące znaczenie umiejętności panowania nad ryzykiem**

Dane kontaktowe

Wydział Zarządzania Politechniki Warszawskiej

---

ul. Narbutta 85
02-524 Warszawa
(Gmach Nowy Technologiczny)

BIURO DZIEKANA

tel.: 22 849 94 43
tel.: 22 234 84 32
tel.: 60 999 99 80
sekretariat.wz@pw.edu.pl
pok. 137

DZIEKANAT

tel.: 22 849 94 68
tel.: 22 234 84 14
dziekanat.studia.wz@pw.edu.pl
pok. 104, 105

BIURO ds. STUDENCKICH

tel.: 22 234 86 94
student.wz@pw.edu.pl
pok. 5

BIURO OBSŁUGI KANDYDATÓW na STUDIA

tel.: 22 234 86 94
kandydat.wz@pw.edu.pl
pok. 5

BIURO OBSŁUGI KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO

tel.: 22 234 82 77
podyplomowe.wz@pw.edu.pl
pok. 5

BIURO ds. STUDIÓW I PROGRAMÓW MIĘDZYNARODOWYCH

tel.: (+48) 22 234 86 95
international.wz@pw.edu.pl
pok. 104